

CRKVA – PROMICATELJICA
IZVORNOG ZNAČENJA BRAKA I OBITELJI
Petak pred Petu korizmenu nedjelju
1. travnja 2022.

U izlaganju kateheze koja se sastoji od evanđeoskog teksta predstojeće nedjelje, pitanja za razmišljanje, katehetskog razlaganja te poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva moguće je poslužiti se i materijalima primljenim od biskupijskog Pastoralnog centra.

Prije pobožnosti križnoga puta zapjeva se prikladna korizmena pjesma nakon koje se učini znak križa. Potom jedan od lektora pročita evanđeoski tekst.

Evandeoski tekst Iv 8,1-11

A Isus se uputi na Maslinsku goru. U zoru eto ga opet u Hramu. Sav je narod hrlio k njemu. On sjede i stade poučavati. Uto mu pismoznanci i farizeji dovedu neku ženu zatečenu u preljubu. Postave je u sredinu i kažu mu: »Učitelju! Ova je žena zatečena u samom preljubu. U Zakonu nam je Mojsije naredio takve kamenovati. Što ti na to kažeš?« To govorahu samo da ga iskušaju pa da ga mogu optužiti.

Isus se sagne pa stane prstom pisati po tlu. A kako su oni dalje navaljivali, on se uspravi i reče im: »Tko je od vas bez grijeha, neka prvi na nju baci kamen.« I ponovno se sagnuvši, nastavi pisati po zemlji. A kad oni to čuše, stadoše odlaziti jedan za drugim, počevši od starijih. Osta Isus sâm – i žena koja stajaše u sredini. Isus se uspravi i reče joj: »Ženo, gdje su oni? Zar te nitko ne osudi?« Ona reče: »Nitko, Gospodine.« Reče joj Isus: »Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj grijешiti.«

Svećenik ili vjeroučitelj (voditelj kateheze) postavlja sljedeća pitanja ostavljajući iza svakog od njih trenutak šutnje za razmišljanje:

- Jesu li moji stavovi prema grješnicima slični kao u pismoznancima i farizejima? Na koga i zašto se usuđujem „baciti kamen“?
- Prihvaćam li crkveni nauk glede braka i obitelji cjelovito ili samo u nekim segmentima?
- Prepoznajem li svoju ulogu u obitelji?
- Kakvo je moje viđenje žene kao osobe, supruge, majke? Promatram li njezinu ulogu i dostojanstvo u svjetlu lika Blažene Djevice Marije?
- Koliko je moja obiteljska zajednica odraz ljubavi Krista i Crkve? Svjedočim li svojim životom vrijednost braka i obitelji?
- Je li moja obiteljska zajednica mjesto sreće i povjerenja? U čemu su moji propusti ili grijesi zbog kojih moja obitelj trpi?
- Podržavam li i promičem li vrijednost života i dostojanstvo obitelji s brojnom djecom?

Nakon toga se predstavi sadržaj katehetskog razlaganja:

Isus u zoru s Maslinske gore odlazi u Hram. U Hramu mu prilazi narod željan njegove riječi. Tada mu farizeji i pismoznanci dovode ženu zatečenu u preljubu, želeći mu pred svima postaviti zamku. Naime, Mojsijev zakon je nalagao da se žene i muškarci zatečeni u preljubu kazne smrću, i to na osobito okrutan način – kamenovanjem. Isus će, dakle, ili prekršiti Mojsijev zakon ili navući na sebe bijes rimske vlasti kojoj je bila pridržana smrtna kazna.

Mnogi zakoni i propisi današnjeg vremena u skladu su s Božjim zakonom i promiču važnost i dostojanstvo ljudske osobe, no ima i onih zakona koji su mu izravno protivni. Svjedoci smo kako se dostojanstvo obitelji, osobe općenito, a napose dostojanstvo žene, ne promiče

svagdje istom jasnoćom. Bračna se ljubav često oskvrnjuje sebičnošću, hedonizmom, rastavom, poligamijom, raznim oblicima kontracepcije i, što je najgore, pobačajem. I ekonomske, socijalno-psihološke i političke prilike također su uzrok brojnih nereda u obiteljima, koje ne isključuju i vlastitu odgovornost za dio nastalih problema. Mnogi pojedinci i cijele obitelji žive u situacijama iz kojih ne vide izlaza. Već unaprijed se osjećajući bez podrške i osuđenima, iz svojih situacija često vide izlaz u jednom ili drugom grijehu.

„*Isus se sagne pa stane prstom pisati po tlu*“ (r. 6). Kod Isusa nema bezizlaznih situacija iz kojih izlazimo kao gubitnici, premda se, ljudskim očima gledajući, ponekad može tako činiti. On nas poziva da zastanemo, da se sagnemo, saberemo u molitvi i bez obzira na sva navaljivanja svijeta za osvetom, pravdom i traženjem prava, donesemo odluku ljubavi, milosrđa i Božje pravednosti.

„*Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj grijешiti*“ (r. 11). Onaj tko dođe pred Isusa potpuno ogoljen, ne braneći se, taj doživljava oslobođenje koje nijedna vlast ni pravo ne mogu dati. To nas oslobođenje potom čini sposobnima donijeti odluke u kojima nećemo više grijешiti, makar se našli i u najtežoj, naizgled „bezizlaznoj“, situaciji. Isusovi suvremenici su u ženi preljubnici vidjeli grešnicu koju treba osuditi na smrt. Svaki od nas trebao bi se zapitati koliko doprinosi tome da se netko u njegovoj blizini osjeća bezizlazno? Na koga se usuđujemo „baciti kamen“? Je li to možda i netko iz naših obitelji? Kako gledamo na svoga supružnika, dijete, brata/sestru, roditelja? Prepoznajući kompleksnost obiteljskih situacija i odnosa koji iz njih proizlaze, Crkva štiti i promiče izvorno dostojanstvo braka i obitelji, žene i muža, njihovu uzvišenu i svetu vrijednost. Ona podupire i osnažuje *supružnike* da ih uspješno privede k Bogu, da im pomogne i utvrdi ih u uzvišenoj zadaći oca i majke. Trajno ih podsjeća da se pouzdaju u Božju providnost i njeguju duh žrtve, da od začeca najbrižnije štite život, da kao *roditelji* prednjače primjerom i zajedničkom obiteljskom molitvom, brižno ispunjavaju dužnosti odgoja, osobito vjerskoga. Ukoliko roditelji prednjače primjerom, djeca će, i svi koji žive u krugu obitelji, lakše naći put čovječnosti, spasenja i svetosti.

I *djeca* na svoj način pridonose posvećenju roditelja. Crkva ih potiče da sa zahvalnošću, odanošću i povjerenjem odgovore na dobročinstva svojih roditelja te da im budu pri ruci u teškoćama života i u staračkoj osamljenosti. *Mladi* koji su na vrijeme i na prikladan način poučeni – i to najbolje u krugu same obitelji – o dostojanstvu bračne ljubavi, njezinoj zadaći i njezinom izražavanju, odgojeni u čistoći moći će u svoje vrijeme nakon čestitih zaruka poći na vjenčanje.

Temeljna je čovjekova zadaća, polazeći od toga da je „slika Božja“, darivati se u ljubavi. Ta je zadaća savršeno ostvarena u Isusu Kristu i Blaženoj Djevici Mariji u kojima se treba pronaći svaki kršćanski muž i svaka kršćanska žena. Zbog toga i kad nema djece, često puta istinski željene, brak ostaje cjeloživotna zajednica i zadržava svoju vrijednost s pozivom na ljubav i predanje. Nije teško danas primijetiti koliko je obezvrijeđena uloga žene i majke, kao i uloga muškarca i oca.

Kad se pak razmotri povijest spasenja, ne može se prijeći preko velike uloge koja je dodijeljena upravo ženi. Najveći događaj povijesti odvija se po ženi i preko žene. *Blažena Djevica Marija* se svojim „da“ stavila u službu Bogu, a time i u službu ljudima. U njoj otkrivamo pravu egzistenciju žene, njezinu vrijednost, napose njezinu ljubav u potpunom darivanju same sebe. Ni njoj samoj bezizlazne situacije nisu bile nepoznate: u začecu bez muža, u porodu bez vlastitog doma, u bijegu pred ljutim Herodom s malim djetetom u naručju, u traženju maloljetnog sina za kojega tri dana nije znala gdje je, te u konačnici, gledajući smrt nevino osuđenog sina jedinca. U svakoj od tih situacija, Marija je ostala vjerna i dostojanstvena unatoč „maču boli“ koji joj je probadao srce! Ugledajući se u Mariju, ženino dostojanstvo u mnogome ovisi o njoj samoj, ali je u isto vrijeme dano i kao zadatak muškarcu. Crkva nas oduvijek poziva da štuujemo uzvišenost Marije, potiče na sinovsku ljubav prema majci Sina Božjega i na nasljedovanje njezinih kreposti. Vjerni pak puk Božji diljem naše Biskupije očituje

svoju privrženost i ljubav Blaženoj Djevici Mariji raznim pobožnostima u mnogim župama njoj posvećenima te hodočasteći joj, napose u njezina biskupijska svetišta u Voćinu i Pleternici.

U nastojanju da štiti i promiče vrijednost braka i obitelji te pomogne obiteljima, naš biskup Antun uz Povjerenstvo za pastoral braka i obitelji utemeljio je i Centar „Pro vita et familia“ – „Za život i obitelj“. Njihovim djelovanjem promiču se i koordiniraju različite akcije na području pastoral braka i obitelji u našoj Biskupiji, organiziraju hodočašća obitelji s brojnom djecom, krštenja djece u mnogobrojnim obiteljima, potiču djelovanja obiteljskih zajednica u župama. Osobita briga se posvećuje pripremi zaručnika za sakrament ženidbe.

Molimo ove korizme da kršćanske žene i muševci sa svojim obiteljima uzdižu oči k Mariji, koja pred svekolikom zajednicom izabranih sja kao uzor krjeposti, da postaju sličniji njoj kao svojem uzvišenom uzoru time što stalno napreduju u vjeri, nadi i ljubavi te u svemu tragaju za Božjom voljom i tu volju vrše.

Voditelj kateheze na kraju daje nekoliko poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva u predstojećem tjednu:

- Uzdajući se u Božje milosrđe, moli oprostjenje za svoje propuste, riječi, misli i djela kojima si povrijedio Boga, svoju obitelj i bližnje!
- Njeguj bratski stav i milosrđe prema svima, ne osuđujući i ne odbacujući nikoga zbog njegovih slabosti i grijeha!
- Ustraj u molitvi Bogu i Blaženoj Djevici Mariji da te Duh Sveti prosvijetli i ojača u obiteljskoj ulozi koju nosiš!
- Pouzdaj se još jače u Božju pomoć kako bi poštivao dostojanstvo svoga supruga/ svoje supruge!
- Njeguj čvrstoću ljubavi, velikodušnost i duh žrtve u svojoj obitelji!
- Odluči u svojoj sredini hrabro svjedočiti vrijednost života, braka i obitelji!

Slijedi pobožnost križnog puta.

Tekst kateheze: Ana-Marija Biršić Glibo, vjeroučiteljica

Odgovara: Robert Kupčak, upravitelj Pastoralnog centra Požeške biskupije